

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Tárgy: Módosított javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelv a munkájuk során azbeszttel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről

COM(2009) 71 végleges/2 – 2006/0222 (COD)

(2009/C 306/15)

2009. március 11-én az Európai Unió Tanácsa úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 262. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a következő tárgyban:

„Módosított javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelv a munkájuk során azbeszttel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről”

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Foglalkoztatás- és szociálpolitika, uniós polgárság” szekció 2009. május 26-án elfogadta véleményét. (Önálló előadó: Xavier VERBOVEN.)

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2009. június 10–11-én tartott, 454. plenáris ülésén (a 2009. június 10-i ülésnapon) egyhangúlag elfogadta az alábbi véleményt.

1. Következtetések és ajánlások

1.1 Az EGSZB lényegében jóváhagyja a vizsgált javaslatot, felkéri az Európai Bizottságot az említett három fenntartás figyelembevételére és a preambulumbekendések szövegének ennek megfelelő módosítására, és szeretné, ha a javaslatot minél hamarabb jóváhagyná az Európai Parlament és a Tanács.

2. Indokolás

2.1 Az Európai Bizottság javaslatának összefoglalása

2.1.1 A javaslat célja a munkájuk során azbeszttel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről (második egyedi irányelv a 80/1107/EGK irányelv 8. cikke értelmében) szóló, 1983. szeptember 19-i 83/477/EGK tanácsi irányelv kodifikációja. Az új irányelv a benne foglalt, különböző jogi aktusok helyébe lép⁽¹⁾; a javaslat az Európai Bizottság véleménye szerint teljes egészében megőrzi a kodifikált jogi aktusok tartalmát, s ennek megfelelően azokat csak egységbe foglalja a kodifikációhoz szükséges *formai jellegű módosításokkal*.

2.2 Általános megjegyzések

2.2.1 Az azbeszttel való kitétség továbbra is lényeges kockázati tényező a munkavállalók különböző kategóriái számára, különös tekintettel az építőiparban dolgozóakra. Az általános becslések szerint Európa a XX. század során több tízmillió tonna azbeszttel használt fel. Az Európai Unió által 1999-ben kivetett, az azbesztre vonatkozó tilalom ellenére az azbeszttel való kitétség még évtizedekig jellemző lesz, főképp mivel számos épület tartalmaz azbeszttel. Ezenkívül az azbeszttel tartalmazó különböző felszerelések kicserélése és a hulladékkezelés szintén kockázati tényezőt jelenthet az azbeszttel való kitétség terén. Az igen különféle használt, azbeszttel tartalmazó árucikkek piaca úgyszintén aggodalomra ad okot.

2.2.2 Az EGSZB számos alkalommal megvizsgálta az azbeszttel kitett munkavállalók védelmével kapcsolatos kérdéseket. Különösen az 1999. március 24-én elfogadott saját kezdeményezésű véleményt érdemes megemlíteni.⁽²⁾

2.2.3 1983-ban született az első olyan irányelv, mely a munkavállalók azbeszttel való kitétségéből eredő kockázatok elleni védelmére vonatkozik. Számos alkalommal módosították alkalmazási területének kibővítése, a megelőző intézkedések megerősítése és a kitétség határértékeinek csökkentése érdekében.

2.2.4 Ezek a különböző átdolgozások nehézségeket okozhatnak a jogszabály által érintettek számára. A jelenlegi kodifikációs javaslat mindenfajta tartalmi változtatás nélkül egyetlen jogi aktusba kívánja összefoglalni a különböző hatályos rendelkezéseket, és a kodifikáció műveletéhez szükséges formális módosítások elvégzésére szorítkozik.

2.2.5 Az EGSZB ugyanakkor úgy véli, hogy a preambulumbekendések kodifikációja bizonyos hiányosságokat mutat. Az egységes szerkezetbe foglalt változatból a korábbi irányelvek preambulumbekendései közül több is hiányzik. Egyes esetekben ez az elhagyás már több, mint egyszerű átszerkesztés. Olyan alapvető elemeket érint, amelyeket a közösségi jogalkotó fontosnak tartott kiemelni.

2.2.6 Ez a helyzet a 2003/18/EK irányelv (2) preambulumbekendése esetén, amelyben a közösségi jogalkotó konkrétan az azbeszthelyettesítő szálak tekintetében alkalmazott megelőző jellegű megközelítés fontosságát emelte ki. Ez a pont különösen fontos a használt alternatívák által okozott esetleges egészségügyi problémák elkerülése érdekében.

⁽¹⁾ 83/477/EGK tanácsi irányelv, 91/382/EGK tanácsi irányelv, 98/24/EK tanácsi irányelv (kizárólag a 13. cikke) és 2003/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv.

⁽²⁾ Lásd az EGSZB 1999. március 24-i véleményét az azbesztről – előadó: Thomas ETTY (HL C 138., 1999.5.18.).

2.2.7 Ugyanez a helyzet az említett irányelv (4) preambulumbekendésének eltörlésével is, amely a krizotil-azbeszt használatának 2005. január 1-jétől hatályba lépő tilalmára vonatkozó közösségi határozat jelentőségére hívja fel a figyelmet. Ez az elhagyás már csak azért sem indokolt, mivel a 91/382/EGK irányelv negyedik preambulumbekendése is törlésre került, amely a veszélyes anyagokkal kapcsolatos kockázatok elleni védelem tekintetében a helyettesítés elvének fontosságát emelte ki. Ennek két preambulumbekendésnek a törlése nem tűnik indokoltnak az Európai Uniónak azt a kötelezettségvállalását tekintve, hogy az azbeszt világszerte való betiltására törekszik.

2.2.8 A 2003/18/EK irányelv (15) preambulumbekendésével sincs ez másképpen, amely arra szólítja fel a tagállamokat, hogy hozzák összhangba a munkavállalói azbesztexpozíciós nyilvántartások és egészségügyi dokumentációk tartalmát az egyéb rákkeltő anyagokkal kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók tervezett nyilvántartásaival.

2.2.9 Az effajta elvárások eltörlése láthatólag jóval túllépi a kodifikáció normális kereteit. Az EGSZB úgy véli, hogy a javaslatnak az azonos hatályú preambulumbekendéseket úgy kellene magába foglalnia, hogy tisztázza az adott pontok kapcsán javasolt aktus jogi hatályát.

2.2.10 A kodifikáció nem járhat semmilyen, a szöveg lényegét érintő módosítással. Az EGSZB a javaslatot megvizsgálva úgy véli, hogy a tárgyalt szöveg – a fentebb megfogalma-

zott, bizonyos preambulumbekendések elhagyására vonatkozó észrevételektől eltekintve – betartja ezt az alapelvet. A különböző hatályos rendelkezéseket logikus módon foglalja össze, világosabbá teszi őket, és nem okoz alapvető problémákat.

2.2.11 Az EGSZB úgy ítéli meg, hogy a Tanács 2003. július 22-i 2003/C 218/01 határozatának értelmében a javaslatról ki kellene kérni a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottság véleményét. Ezt a konzultációt pedig az eddigi gyakorlatnak megfelelően meg kellene említeni az irányelv elvárásai között.

2.2.12 Az EGSZB lényegében egyetért a vizsgált javaslattal, felkéri az Európai Bizottságot az említett három fenntartás figyelembevételére és a preambulumbekendések szövegének ennek megfelelő módosítására, és szeretné, ha a javaslatot minél hamarabb jóváhagyná az Európai Parlament és a Tanács.

3. Külön megjegyzések

Az EGSZB emlékeztet az 1999. március 4-én elfogadott véleményére, és különösen azt az óhaját erősíti meg, hogy a tagállamok ratifikálják az ILO 162. számú, az azbeszt felhasználásának biztonságáról szóló egyezményét, amelyet a 27 tagállamból mostanáig mindössze 10 ratifikált. Az Európai Unió tagállamai általi ratifikáció tekintélyt adna az ILO egyezményének mint a munkavállalói egészség és biztonság világszintű, fő védelmi eszközeinek.

Kelt Brüsszelben, 2009. június 10-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Mario SEPI